

Проект «ЄС для підсилення державних фінансових систем місцевих урядів»

НАВЧАЛЬНИЙ МОДУЛЬ

«Складання прогнозу місцевого бюджету: теорія і практичні аспекти»

← ПРОЕКТ ФІНАНСУЄТЬСЯ ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ

Київ - 2020

Тема 3 частина 1.

Складання прогнозу місцевого бюджету – документу середньострокового бюджетного планування на місцевому рівні. Типова форма прогнозу

Складання Прогнозу

Прогноз місцевого бюджету – документ середньострокового бюджетного планування, що визначає показники місцевого бюджету на середньостроковий період і є основою для складання проекту місцевого бюджету (ч.1 ст. 75-1 БКУ)

Складання Прогнозу

**Основні кроки
фінансового органу
зі складання
прогнозу**

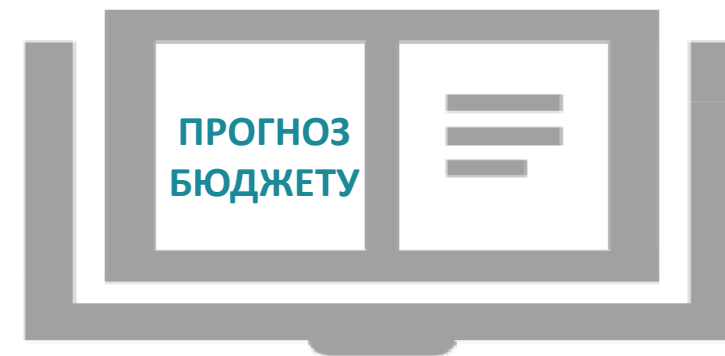
аналіз
показників та
збір інформації

здійснення
розрахунків
показників

підготовка
інструкцій,
аналіз
пропозицій ГРК

складання
прогнозу

подання прогнозу
на схвалення та
спрямування до
ради

Складання Прогнозу (кроки 1, 2)

Складання Прогнозу (крок 2)

При здійсненні розрахунків показників прогнозу бюджету можуть застосовуватися такі **методи розрахунків**:

лінійний (метод прямого розрахунку) – безпосереднє використання прогнозних значень об'ємних і вартісних показників, рівнів ставок та інших показників, що визначають прогнозний обсяг надходжень прогнозованого періоду

усереднення - розрахунок, здійснюваний на підставі усереднення річних обсягів доходів за ряд (не менше 3-х) років, що передують розрахунковому році або за весь період надходження відповідного виду доходу в разі, якщо він не перевищує 3 років

трендовий - це порівняння позиції звітності з рядом попередніх періодів та визначення тренду (основний тенденції оподаткування)

індексація - розрахунок із застосуванням коефіцієнтів і індексів, що характеризують динаміку прогнозованого виду доходів

факторний аналіз - це визначення впливу окремих факторів або причин на результативний показник за допомогою детермінованих прийомів дослідження (наприклад, на обсяг податкових надходжень до бюджету впливають такі фактори як ставка податку, податкова база, пільги і т. д.)

Складання Прогнозу (крок 3)

! до 05 липня

*Розробляє та
доводить до ГРК:*

інструкції з підготовки
пропозицій до прогнозу
місцевого бюджету

орієнтовні граничні показники
видатків місцевого бюджету та
надання кредитів з місцевого
бюджету на середньостроковий
період

! до 15 липня

*Надають місцевому
фінансовому органу:*

інформацію згідно з переліком,
передбаченим інструкціями

пропозиції до прогнозу
місцевого бюджету за
встановленими формами

Складання Прогнозу (крок 3)

*Матеріали, які
надають ГРК*

Пропозиції щодо показників видатків та надання кредитів в розрізі **бюджетних програм за функціональною та економічною класифікаціями**

Розрахунки видатків за формами, наданими місцевим фінансовим органом, та фінансово-економічні обґрунтування

Пропозиції щодо **передачі бюджетних програм** від одного ГРК іншому

Інші положення і показники, необхідні для складання прогнозу місцевого бюджету

Складання Прогнозу (крок 4)

**Міністерство
фінансів**

Визначає організаційно-методичні засади складання Прогнозу
Затверджує типову форму Прогнозу місцевого бюджету

**Місцеві фінансові
органи**

Здійснюють координацію учасників бюджетного процесу з підготовки Прогнозу

Здійснюють аналіз поданих ГРК пропозицій до Прогнозу

Керівник місцевого фінансового органу приймає рішення про включення пропозицій ГРК до Прогнозу

Складають Прогноз

**II половина липня - I
половина серпня**

Складання Прогнозу (крок 4)

Що необхідно враховувати при визначенні показників Прогнозу:

- ✓ Положення та показники, визначені на відповідні бюджетні періоди **Бюджетною декларацією та Прогнозом**, схваленим у попередньому бюджетному періоді

Показники Прогнозу можуть відрізнятися від показників, визначених у відповідні бюджетні періоди Прогнозом, схваленим у попередньому бюджетному періоді, у разі:

- **відхилення оцінки основних прогностичних макропоказників економічного і соціального розвитку України та відповідної території від прогнозу**, врахованого при складанні Прогнозу, схваленого у попередньому бюджетному періоді
- **відхилення бюджетних показників**, визначених рішенням про місцевий бюджет, від аналогічних показників, визначених у Прогнозі, схваленому у попередньому бюджетному періоді
- **прийняття нових законодавчих та інших нормативно-правових актів, рішень місцевих органів влади**, що впливають на показники місцевого бюджету у середньостроковому періоді

Складання Прогнозу (крок 5)

Місцевий фінансовий орган подає
Прогноз до місцевої державної
адміністрації/виконавчого органу ради
для схвалення

до 15 серпня

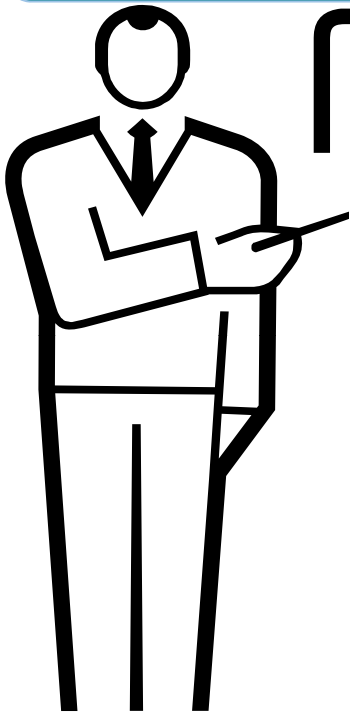

Місцева державна
адміністрація/виконавчий
орган ради:

- ✓ Розглядає і схвалює Прогноз - **не пізніше 1 вересня**
- ✓ Подає Прогноз разом з фінансово-економічними обґрунтуваннями до місцевої ради - у **п'ятиденний строк** з дня схвалення

Місцева рада розглядає Прогноз у визначеному нею порядку

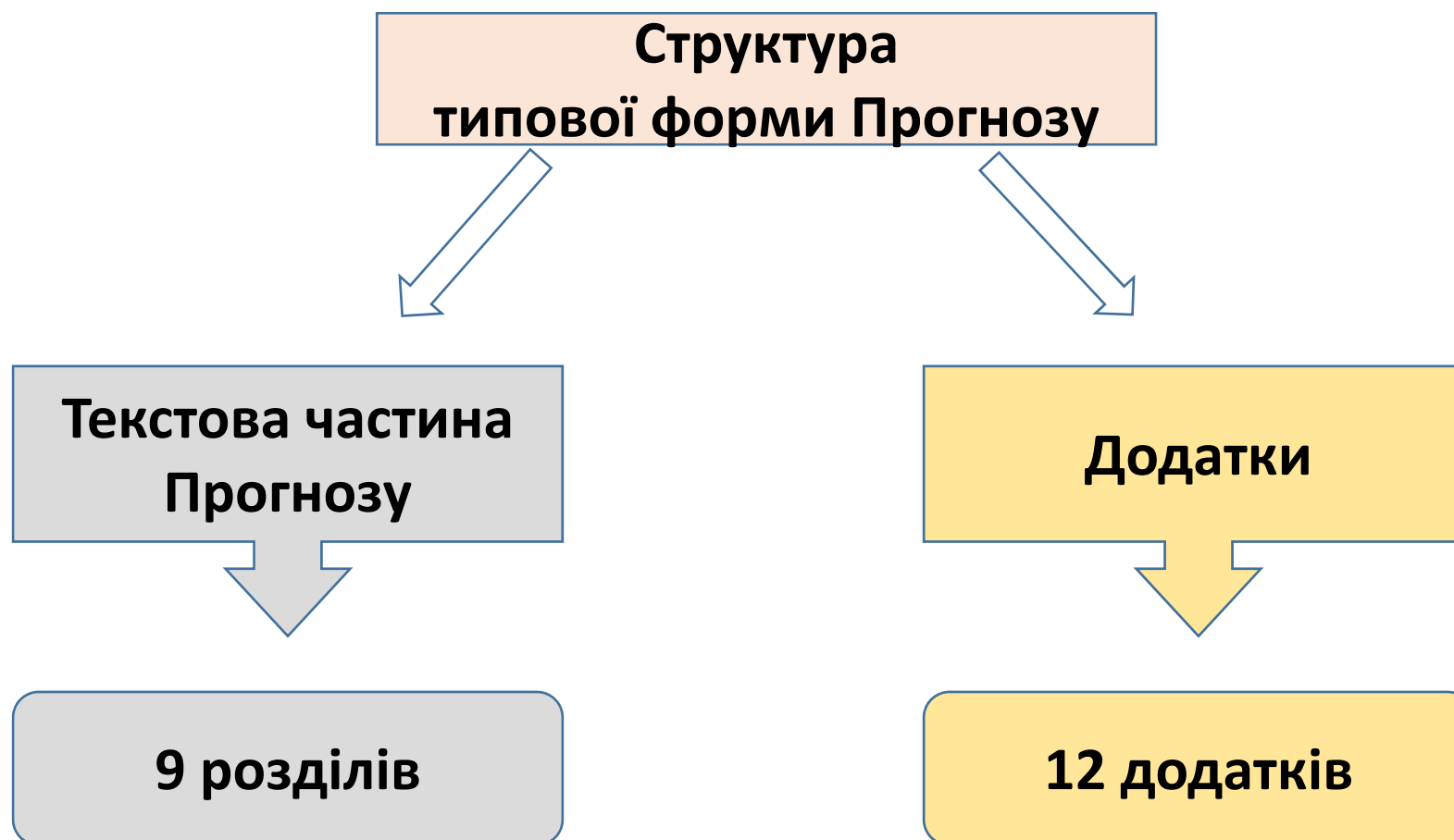
Положення, які включає Прогноз

Прогноз включає (частина 7 ст. 75¹ БКУ):

- 1) **основні прогностні показники економічного і соціального розвитку** відповідної території, враховані під час розроблення прогнозу місцевого бюджету;
- 2) **загальні показники доходів і фінансування місцевого бюджету, повернення кредитів до місцевого бюджету, загальні граничні показники видатків місцевого бюджету та надання кредитів з місцевого бюджету (з розподілом на загальний та спеціальний фонди);**
- 3) **показники за основними видами доходів місцевого бюджету (з розподілом на загальний та спеціальний фонди);**
- 4) **показники дефіциту (профіциту) місцевого бюджету, показники за основними джерелами фінансування місцевого бюджету (з розподілом на загальний та спеціальний фонди), а також показники місцевого боргу, гарантованого Автономною Республікою Крим, обласною радою чи територіальною громадою міста боргу і надання місцевих гарантій;**
- 5) **граничні показники видатків місцевого бюджету та надання кредитів з місцевого бюджету** головним розпорядникам бюджетних коштів (з розподілом на загальний та спеціальний фонди);
- 6) **обсяги капітальних вкладень у розрізі інвестиційних проектів, визначені в межах загальних граничних показників видатків місцевого бюджету та надання кредитів з місцевого бюджету;**
- 6⁻¹) **положення щодо взаємовідносин місцевого бюджету з іншими місцевими бюджетами (включаючи показники, необхідні для складання прогнозів інших місцевих бюджетів);**
- 7) **інші показники і положення, необхідні для складання проекту рішення про місцевий бюджет.**

Типова форма Прогнозу

Текстова частина типової форми Прогнозу

I. Загальна частина

II. Основні прогностні показники економічного та соціального розвитку

III. Загальні показники бюджету

IV. Показники доходів бюджету

V. Показники фінансування бюджету, показники місцевого боргу, гарантованого Автономною Республікою Крим, обласною радою чи територіальною громадою міста боргу і надання місцевих гарантій

VI. Показники видатків бюджету та надання кредитів з бюджету

VII. Капітальні вкладення з бюджету

VIII. Взаємовідносини бюджету з іншими місцевими бюджетами

IX. Інші положення та показники прогнозу бюджету

Додатки до типової форми Прогнозу

1

Загальні показники бюджету

2

Показники доходів бюджету

3

Показники фінансування бюджету

4, 5

Показники місцевого боргу, гарантованого боргу та надання гарантій

6, 7

Граничні показники видатків та надання кредитів у розрізі ГРК і за функціональною класифікацією видатків та кредитування бюджету

8

Граничні показники кредитування бюджету за функціональною класифікацією видатків та кредитування бюджету

9, 10

Показники бюджету розвитку та обсяги капітальних вкладень у розрізі інвестиційних проектів

11, 12

Показники міжбюджетних трансфертів

Типова форма прогнозу

**Яка інформація відображається
у відповідних розділах Прогнозу
та додатках до нього?**

І. Загальна частина

У цьому розділі відображається інформація щодо:

- ❖ **нормативно-правових актів**, на яких ґрунтується Прогноз на середньостроковий період
- ❖ **відповідність цілям та пріоритетам**, визначених у прогностичних та програмних документах соціально-економічного розвитку України і відповідної території
- ❖ **мети Прогнозу** місцевого бюджету, як документу середньострокового бюджетного планування
- ❖ **основних завдань** бюджетної політики відповідної території на середньостроковий період
- ❖ **цілей та очікуваних результатів**, яких планується досягти у середньостроковій перспективі в рамках виконання завдань Прогнозу
- ❖ **можливих ризиків невиконання** прогностичних показників та заходів з мінімізації впливу фінансових ризиків на показники бюджету
- ❖ **інших положень та показників**, які стосуються цього розділу Прогнозу

II. Основні прогностні показники економічного та соціального розвитку

У цьому розділі відображається інформація щодо:

поточного стану соціально-економічного розвитку відповідної території та очікуваних результатів їх досягнення до кінця поточного року

цілей та пріоритетів соціально-економічного розвитку відповідної території на середньостроковий період

основних прогностних макропоказників економічного і соціального розвитку України та основних прогностних показників розвитку території, відповідно до яких сформовано Прогноз

положень та показників, визначених на відповідні бюджетні періоди Бюджетною декларацією, які враховані при визначенні показників Прогнозу на середньостроковий період

інших положень та показників, які стосуються цього розділу Прогнозу

III. Загальні показники бюджету

У цьому розділі відображається інформація щодо:

- ☐ **загальних показників** доходів і фінансування бюджету, повернення кредитів до бюджету, загальних граничних показників видатків бюджету та надання кредитів з бюджету

**Додаток 1 до
Прогнозу**

- ☐ **врахування положень та показників, визначених Прогнозом**, схваленим у попередньому бюджетному періоді та **пояснення відхилень** показників Прогнозу від показників, схвалених у попередньому бюджетному періоді

- ☐ **інших положень та показників**, які стосуються цього розділу прогнозу

IV. Показники доходів бюджету

У цьому розділі відображається інформація щодо:

- О **нормативно-правових актів**, їх окремих положень, відповідно до яких сформовано дохідну частину
- О **впливу на показники доходів місцевого бюджету змін до нормативно-правових актів, змін** в адміністративно-територіальному устрої, зміни місцезнаходження суб'єктів господарювання – платників податків тощо
- О **пріоритетні завдання і заходи**, що спрямовані на збільшення податкової бази, та очікувані результати їх реалізації
- О **основних бюджетоутворюючих платників** податків до місцевого бюджету
- О **прогнозних втрат** місцевого бюджету внаслідок наданих пільг зі сплати податків та зборів
- О **інших положень та показників**, які стосуються цього розділу прогнозу

Показники доходів місцевого бюджету відображаються за формою, наведеною у **додатку 2 до Прогнозу**

V. Показники фінансування бюджету, показники місцевого боргу, гарантованого Автономною Республікою Крим, обласною радою чи територіальною громадою міста боргу і надання місцевих гарантій

У цьому розділі відображається інформація щодо:

⇒ показників фінансування

- **показники дефіциту (профіциту) місцевого бюджету та аналіз інформації щодо ендегенних чинників, які обумовлюють їх наявність**
- **обґрунтування доцільності залучення додаткового фінансового ресурсу до бюджету (здійснення запозичень)**
- **очікувані результати (економічний ефект) від здійснення запозичень**

Показники фінансування місцевого бюджету відображаються за формою, наведеною у **додатку 3 до Прогнозу**

У. Показники фінансування бюджету, показники місцевого боргу, гарантованого Автономною Республікою Крим, обласною радою чи територіальною громадою міста боргу і надання місцевих гарантій

У цьому розділі відображається інформація щодо:

⇒ показників місцевого боргу

- **структура боргу**
- **оцінка (з розрахунками) щодо спроможності бюджету погасити місцевий борг та виконувати гарантійні зобов'язання**
- **строки погашення боргу**
- **заходи з управління місцевим боргом із зазначенням документу, яким їх затверджено чи планується затвердити**

Показники місцевого боргу відображаються за формою, наведеною у додатку 4 до Прогнозу

V. Показники фінансування бюджету, показники місцевого боргу, гарантованого Автономною Республікою Крим, обласною радою чи територіальною громадою міста боргу і надання місцевих гарантій

У цьому розділі відображається інформація щодо:

⇒ показників гарантованого боргу і надання місцевих гарантій

- **показники боргу, гарантованого Автономною Республікою Крим, обласною радою чи територіальною громадою міста, на кінець кожного з років середньострокового періоду**
- **плановані обсяги надання місцевих гарантій (за роками) з обґрунтуваннями доцільності їх надання**
- **заходи з управління місцевим боргом із зазначенням документу, яким їх затверджено чи планується затвердити**

Показники гарантованого боргу та надання місцевих гарантій відображаються за формою, наведеною у [додатку 5 до Прогнозу](#)

VI. Показники видатків бюджету та надання кредитів з бюджету

У цьому розділі відображається інформація щодо:

норм бюджетного і галузевого законодавства, основних соціальних стандартів та інших показники економічного і соціального розвитку України та відповідної території, на основі яких здійснено формування видаткової частини місцевого бюджету

пріоритетних завдань та заходів, які планується здійснити у рамках забезпечення функціонування та розвитку галузей бюджетної сфери (*державне управління, освіта, соцзахист та забезпечення, культура, спорт*) та інших сфер діяльності у середньостроковій перспективі

цілей державної політики у відповідній сфері, реалізацію яких здійснюватимуть ГРК місцевого бюджету в середньостроковому періоді та показники їх досягнення

змін у мережі бюджетних установ та закладів, структурі та чисельності їх працівників, кількості споживачів публічних послуг та їх вплив на показники видатків

тенденцій змін у напрямках діяльності, які плануються у середньостроковій перспективі, та їх обґрунтування

завдань та напрямів діяльності, за якими буде продовжено роботу

VI. Показники видатків бюджету та надання кредитів з бюджету

У цьому розділі відображається інформація щодо:

врахування гендерних аспектів з метою зменшення гендерних розривів, послаблення негативних та посилення позитивних тенденцій у відповідній сфері/галузі з точки зору забезпечення гендерних потреб та задоволення гендерних інтересів

очікуваних результатів від реалізації запланованих завдань (надаються кількісні та якісні показники, що характеризують підвищення рівня надання послуг)

підстав та доцільності надання кредитів; соціального та економічного ефекту, який очікується отримати; термінів та обсягів повернення кредитів

інших положень та показників, які стосуються цього розділу Прогнозу

Граничні показники видатків бюджету та надання кредитів з бюджету у розрізі ГРК та за функціональною класифікацією видатків та кредитування бюджету відображаються за формами, наведеними у [додатках 6, 7 та 8 до Прогнозу](#)

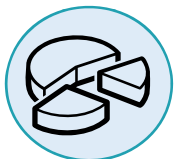

VII. Капітальні вкладення з бюджету

У цьому розділі відображається інформація щодо:

пріоритетів розвитку, визначених місцевими/цільовими програмами в частині реалізації інвестиційних проектів

надходжень та витрат бюджету розвитку

обсягів капітальних вкладень у розрізі інвестиційних проектів

мети, цілі капітальних інвестицій та очікуваних соціально-економічних результати від їх здійснення

Показники бюджету розвитку та обсягів капітальних вкладень у розрізі інвестиційних проектів відображаються за формами, наведеними у **додатках 9 та 10 до Прогнозу**

VIII. Взаємовідносини бюджету з іншими місцевими бюджетами

У цьому розділі відображається інформація щодо:

- ➡ **взаємовідносин бюджету** з іншими місцевими бюджетами
- ➡ **мети та напрямів** міжбюджетних відносин
- ➡ **доцільності та переваг передачі коштів** на здійснення окремих видатків іншій місцевій раді
- ➡ **підстав для отримання міжбюджетних трансфертів** з інших місцевих бюджетів та/або надання трансфертів іншим місцевим бюджетам
- ➡ **умови отримання/надання міжбюджетних трансфертів**, відповідно до укладених угод/договорів

Показники міжбюджетних трансфертів (отримання/надання) у розрізі їх видів та місцевих бюджетів відображаються за формами, наведеними у додатках 11 та 12 до Прогнозу

Загальні вимоги

- **Усі вартісні показники Прогнозу** у національній валюті наводяться **у гривнях, з округленням до цілого числа**, у іноземній валюті – у доларовому еквіваленті згідно з курсом НБУ
- **Коди доходів, видатків, кредитування, фінансування та місцевого боргу повинні відповідати кодам бюджетної класифікації**, затвердженої наказом Мінфіну від 14.01.2011 № 11 «Про бюджетну класифікацію» та **Типової програмної класифікації видатків та кредитування місцевих бюджетів**, затвердженої наказом Мінфіну від 20.09.2017 № 793 «Про затвердження складових програмної класифікації видатків та кредитування місцевих бюджетів»
- **Код та найменування місцевого бюджету** наводяться згідно з довідником місцевих бюджетів, затвердженим Міністерством фінансів України
- **Додатки заповнюються та додаються до Прогнозу виключно за наявності інформації**, яка міститься у цих додатках *(нумерація здійснюється заповнених додатків у хронологічному порядку)*

Загальні вимоги

У Прогнозі та документах, які використовуються при його складанні зазначаються дані:

попередній бюджетний період – дані річного звіту за попередній бюджетний період, наданого органами Державної казначейської служби України

поточний бюджетний період – показники, затверджені розписом місцевого бюджету на поточний бюджетний період (без урахування внесених змін, крім змін, пов'язаних із внесенням змін до рішення про місцевий бюджет станом на 01 червня року, що передуює плановому, та змін у структурі бюджетних програм)

середньостроковий період – розподіл орієнтованих граничних показників видатків та кредитування місцевого бюджету на плановий бюджетний період, які є основою для складання проекту рішення про місцевий бюджет, та наступні за плановим два бюджетні періоди, які враховуються під час складання бюджетних запитів

Дякую за увагу!